

ACTA

– KONFERENCIA –

AZ EMBERI MÉLTÓSÁG KORUNKBAN

Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata születésének 75. évfordulójához kötődő kutatásban született írásokat találja az Olvasó a *Iustum Aequum Salutare* következő oldalain. A kutatás része volt a szakmai párbeszédként megrendezett 2023. március 9-i magyar nyelvű és a 2023. június 16-i angol nyelvű workshop. A műhelybeszéléseken bemutatott kutatási eredmények összegzésének szerkesztett verziói ezek a tanulmányok. A kutatásra az Igazságügyi Minisztérium jogászképzés színvonalának emelését célzó programjai keretében nyílt lehetőség. A kutatás célja az volt, hogy az emberi méltóság fogalmát járjuk körül szerteágazó területekről, felölelve a jogfilozófia, a nemzetközi jog, az alkotmányjog és a polgári jog kérdéseit.

Az emberi méltóság, mint az emberi jogok alapja, rengeteg kihívással szembe-sül korunkban. Érezhető, hogy az emberi jogi témákkal gyakran visszaélnek, sok-szor átpolitizálódik. Azt is keserűen tapasztaljuk, hogy még korunkban is számos, az ember méltóságát tiszteletben nem tartó erő munkálkodik világunkban, elég csak napjaink háborús konfliktusaira gondolnunk. Van, aki azt mondja, hogy az emberi jogokban hinni olyan, mint unikornisokban hinni,¹ más elveti magát a párbeszédet is.² Az emberi jogok eredője az emberi méltóság, így az emberi méltóságról szóló, kultúrákon átívelő tanácskozás a diszkurzus legjobban érthető és hozzáférhető szegmense, mivel közös emberi létünkben gyökerezik. Azonban a méltóság fogalma, vélt vagy valós homályossága, és annak az elmúlt évtizedekben történő értelmezése sok problémához vezetett. Mary Ann Glendon 2016-ban viszont arra hívott fel, hogy ne vonuljunk ki a párbeszédből.³ Így katolikus egyetemenként arra vállalkoztunk, hogy folytassuk a Nyilatkozatot megszövegezők elkezdett munkáját és kutatásunkkal kerüljünk közelebb az emberi méltóság fogalmához.

¹ Alasdair MACINTYRE: *After Virtue*. Notre Dame, Indiana, University of Notre Dame Press, 32007. 70.

² R. R. RENO: Against human rights. *First things*, Vol. 263., May 2016. 3.

³ Mary Ann GLENDON: Reclaim human rights. *First things*, Vol. 265., Aug/Sept 2016. 19.

Remélem az Olvasó is legalább annyit gazdagodik a következő tartalmas tanulmányok áttekintéséből, mint amennyit a kutatás résztvevői is gyarapodtak a maguk és egymás kutatásának megismeréséből. A 75. évfordulóra e kiadvány remény kíván lenni azoknak az embereknek, akik hisznek abban, hogy érdemes munkálkodni egy olyan világért, amelyben a személyek egymás emberi létéből fakadó méltóságát tiszteletben tartják. Nem csupán jogilag, de – ahogy a fogalmi tartalom is meghatározza – emberileg is.

MOLNÁR Sarolta